

УДК 378.013

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/57-2-15>

Ольга МАРТИНІВ,

orcid.org/0000-0001-7381-8506

*викладач кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) martyniv07@gmail.com*

Любомир МАРТИНІВ,

orcid.org/0000-0001-7826-3968

*кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) liubomyrmartyniv26@gmail.com*

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИВЧЕННІ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У статті висвітлено новітні тенденції у вивченні хореографічних дисциплін. Визначено, що при вивченні хореографічних дисциплін особлива увага має бути зосереджена на опануванні теоретичних основ розвитку та існування хореографії в сучасній соціокультурній та політичній сфері. Виявлено, що здобувачі освіти за результатами вивчення хореографічних дисциплін здатні: вирішувати конкретні хореографічні завдання в процесі професійної діяльності; професійно спілкуватися з представниками інших професійних груп на різних рівнях; набувати уміння артистично та критично діяти у сфері хореографії; вирішувати творчі та організаційні завдання у професійній діяльності. Проаналізовано особливості підготовки здобувачів освіти за спеціальністю 024 «Хореографія» на кафедрі вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Розглянуто ключові аспекти вивчення хореографічних дисциплін у дистанційному форматі навчання. Визначено, що велику роль у дистанційному вивченні хореографічних дисциплін відіграє платформа Moodle, за допомогою якої усі викладачі та здобувачі освіти можуть онлайн переглядати навчальні матеріали, плани стажування, самостійні завдання, відеоматеріали тощо. Встановлено, що використання ІКТ та дистанційних навчальних курсів під час вивчення хореографічних дисциплін у підготовці хореографів дає багато переваг: зацікавленість здобувачів освіти завдяки використанню методів і форм, які є унікальними для навчання, але звичними для сучасного повсякденного життя; формування відразу кількох компетенцій; надання форми дистанційного навчання з повним набором навчального матеріалу із можливістю зворотного зв'язку. Доведено, що використання технологій дистанційного навчання у професійній підготовці здобувачів освіти спеціальності «Хореографія» відкриває доступ до нетрадиційних джерел інформації, сприяє розвитку навичок самостійної роботи та відкриває абсолютно нові можливості для самовираження.

Ключові слова: хореографія, освіта, навчання, дисципліна, дистанційний режим, ІКТ.

Olha MARTYNIIV,

orcid.org/0000-0001-7381-8506

*Lecturer Department of Vocal and Choral, Choreographic and Visual Arts
Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University
(Drohobych, Lviv region, Ukraine) martyniv07@gmail.com*

Liubomyr MARTYNIIV,

orcid.org/0000-0001-7826-3968

*Candidate of Art Studies,
Associate Professor at the Department of Vocal and Choral, Choreographic and Visual Arts
Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University
(Drohobych, Lviv region, Ukraine) liubomyrmartyniv26@gmail.com*

LATEST TRENDS IN THE STUDY OF CHOREOGRAPHIC DISCIPLINES

The article highlights the latest trends in the study of choreographic disciplines. It was determined that when studying choreographic disciplines, special attention should be focused on mastering the theoretical foundations of the development and existence of choreography in the modern socio-cultural and political sphere. It was found that, based on the results of studying choreographic disciplines, students are able to: solve specific choreographic tasks in the process of professional activity; communicate professionally with representatives of other professional groups at different levels; acquire the

ability to act artistically and critically in the field of choreography; solve creative and organizational tasks in professional activities. The peculiarities of the training of students in the specialty 024 "Choreography" at the Department of Vocal and Choral, Choreographic and Visual Arts of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University were analyzed. The key aspects of studying choreographic disciplines in distance learning formats are considered. It was determined that the Moodle platform plays an important role in distance learning of choreographic disciplines, with the help of which all teachers and students of education can view educational materials, internship plans, independent tasks, video materials, etc. online. It has been established that the use of ICT and distance learning courses during the study of choreographic disciplines in the training of choreographers gives many advantages: the interest of students due to the use of methods and forms that are unique for learning, but familiar for modern everyday life; formation of several competencies at once; providing a form of distance learning with a full set of educational material with the possibility of feedback. It has been proven that the use of distance learning technologies in the professional training of students of the Choreography specialty opens up access to non-traditional sources of information, promotes the development of independent work skills and opens completely new opportunities for self-expression.

Key words: choreography, education, training, discipline, remote mode, ICT.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку освіти в Україні висувають особливі вимоги до професійної підготовки фахівців за спеціальністю «Хореографія». Загальновизнано, що при проектуванні педагогічної та професійної складових освіти та розробці структури професійно-творчої освіти у ЗВО необхідно враховувати специфіку та види, обсяг і об'єкти майбутньої роботи. Специфіка спеціальності «Хореографія» пов'язана зі сценічною постановкою, передбачає нестандартну професійну підготовку здобувача освіти за спеціальністю 024 «Хореографія». Зміст професії хореографа сприяє не лише засвоєнню наукових знань, а й використанню образного світу мистецтва, історичних традицій, сучасних інновацій, ціннісних орієнтацій та стосунків, творчого самовираження особистості та різноманітних видів хореографічної діяльності.

Хореографічне навчання – це цілеспрямований і систематичний процес, результат оволодіння мовою та вміннями хореографічного мистецтва, один із засобів формування всебічно творчої особистості, розвиненої інтелектуально, морально та емоційно.

Однією з характеристик сучасної мистецької освіти є її оновлення відповідно до вимог, які активно формуються в сучасному інформаційно-комунікаційному освітньому середовищі ЗВО. В умовах сьогодення освітній процес проходить у змішаному форматі, де поєднується очний та дистанційний режим навчання. Зазначимо, що в Україні дистанційне навчання все ще перебуває на початковій стадії розвитку та впровадження в навчальну програму. Мистецька освіта зараз має бути оновлена відповідно до сучасних вимог до єдиного інформаційного простору. Через практико-орієнтоване навчання у сфері мистецтв впровадження дистанційного навчання відбувається досить повільно порівняно з іншими спеціальностями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти досліджуваної у статті тематики

вже знайшли своє відображення у працях багатьох вчених. Зокрема на особливу увагу заслуговують такі науковці, як Т. Благова, Л. Волошина, О. Єфімчук, О. Мартиненко, Т. Медвідь, О. Мерлянова, О. Пархоменко, Ю. Тараненко, І. Тригуб, О. Філімонова та інші.

Мета статті полягає у висвітленні новітніх тенденцій у вивченні хореографічних дисциплін.

Виклад основного матеріалу. При вивченні хореографічних дисциплін особлива увага має бути зосереджена на опануванні теоретичних основ розвитку та існування хореографії в сучасній соціокультурній та політичній сфері.

Дослідження показали, що здобувачі освіти за результатами вивчення хореографічних дисциплін здатні: вирішувати конкретні хореографічні завдання в процесі професійної діяльності; професійно спілкуватися з представниками інших професійних груп на різних рівнях; набувати вміння артистично та критично діяти у сфері хореографії; вирішувати творчі та організаційні завдання у професійній діяльності.

На кафедрі вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка здійснюють підготовку здобувачів освіти за спеціальністю 024 «Хореографія». Так, обов'язковими компонентами освітньої програми для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за згаданою спеціальністю, які забезпечує кафедра, є: «Базова хореографічна лексика», «Гра на музичному інструменті», «Етика та естетика», «Мистецтво балетмейстера», «Основи сценічного та екранного мистецтва», «Основи теорії музики», «Робота з хореографічним колективом», «Стилістика світової культури», «Теорія і методика навчання класичного танцю», «Теорія і методика навчання українського народного танцю», «Теорія і методика навчання народно-сценічного танцю», «Теорія і методика навчання історико-побутового танцю», «Теорія і методика навчання сучасного

спортивного бального танцю», «Теорія і методика навчання сучасного танцю».

За результатами опанування вищезазначених дисциплін здобувачі освіти можуть вирішувати типові професійні завдання у сфері хореографії завдяки застосуванню специфікацій і методів мистецтвознавства та хореографічної діяльності. Разом з тим, здобувачі освіти також здобувають такі компетентності: **загальні:** 1) здатність реалізовувати цінності громадянського суспільства та потреби сталого розвитку, верховенство права, здатність реалізовувати права і свободи людини і громадянина в Україні; 2) здатність зберігати та поширювати моральні, культурні та наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку спеціалізації, системи загальних знань про природу та суспільство, їх місце в розвитку суспільства, техніки і технологій різних видів і форм рухової активності для ведення активного відпочинку та здорового способу життя; 3) здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; 4) здатність спілкуватися іноземною мовою; 5) уміння користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями; 6) уміння працювати в команді; **спеціальні:** 1) здатність застосовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурних і мистецьких процесів та практик у своїй професійній діяльності; 2) уміння проведення безпечної діяльності в спеціалізованих сферах; 3) уміння користуватися термінологією; 4) здатність цінувати, поважати та відтворювати культурне розмаїття за допомогою танцю; 5) уміння створювати художні образи за допомогою танцю, демонструвати танцювальні навички та застосовувати їх у концертах та на сцені; 6) здатність передавати знання та застосовувати організаційні, творчі та/або педагогічні методи, підходи, техніки та знання (освітні та професійні залежно від програми); 7) здатність самостійно організовувати та проводити індивідуальні та/або групові репетиційні процеси; 8) здатність рефлексивно мислити, продуктивно та творчо створювати творчі продукти; 9) уміння презентувати результати своєї творчої та навчальної діяльності; 10) уміння використовувати в професійній діяльності спеціальні технічні засоби, сучасні інформаційні та цифрові технології; 11) навички професійної самореалізації на ринку праці. (Про затвердження стандарту фахової перед вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія»)

Що стосується підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія», то на кафедрі вокально-

хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка навчання здобувачів освіти відбувається за такими основними хореографічними дисциплінами, як: «Філософія культури і мистецтва», «Методика виконання народно-сценічного та українського народного танцю», «Методика виконання сучасного спортивного бального танцю», «Методика виконання класичного танцю», «Менеджмент шоу-бізнесу», «Методологія наукових досліджень у галузі культури і мистецтва».

За підсумками вивчення хореографічних дисциплін другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія» здобувачі освіти здобувають здатність вирішувати складні хореографічні завдання в процесі професійної діяльності або навчання.

Поряд з тим, здобувачі освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія» набувають такі компетентності: **загальні:** 1) здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; 2) здатність генерувати нові ідеї (креативність); 3) здатність мотивувати людей і працювати на спільну мету; 4) уміння спілкуватися з представниками різних професійних груп різного рівня (з фахівцями різних галузей знань); 5) здатність абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати; **спеціальні (фахові, предметні):** 1) здатність визначати місце та роль хореографічної культури в сучасному соціокультурному просторі, вміння розпізнавати новітні тенденції та перспективні напрямки розвитку хореографії; 2) здатність визначати та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності (дослідницької, проектної, організаційної); 3) здатність до науково-дослідницької діяльності в сфері хореографії; 4) здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчально-виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва у ЗВО; 5) уміння розробляти та впроваджувати авторські новаторські педагогічно-художні методи та прийоми; 6) здатність здійснювати педагогічне та методичне забезпечення хореографічного напрямку вищої освіти; 7) здатність до розробки та реалізації хореографічних творів; 8) здатність створювати хореографічні композиції для різноманітних художньо-виконавських форм; 9) здатність обирати оптимальні стратегії та тактики для реалізації творчого проекту; 10) здатність забезпечити організацію та функціонування професійних та аматорських хореографічних колективів; 11) здатність презентувати власні творчі та наукові продукти з

використанням традиційних та інноваційних комунікаційних технік; 12) здатність здійснювати мистецьку та освітню діяльність для популяризації мистецтва хореографії; 13) здатність захищати права інтелектуальної власності у сфері хореографії; 14) здатність розробляти та реалізовувати хореографічні твори різних форм, жанрів і засобів виразності традиційними та сучасними методами творчості; 15) здатність планувати та проводити фундаментальні і прикладні наукові дослідження в сфері хореографії. (Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти).

Варто зазначити, що повноцінне вивчення хореографічних дисциплін сприяє розвитку знань, умінь і навичок здобувачів освіти, допомагаючи їм вирішувати завдання, пов'язані з проблемою здійснення професійної діяльності в сфері хореографії та адаптації у відповідному середовищі.

В умовах сьогодення ЗВО запроваджують дистанційну форму навчання. У такої форми навчання є кілька позитивних моментів. По-перше, викладачі спеціальності «Хореографія» можуть використовувати у своїй навчальній діяльності власні розроблені форми, методи, практичні знання та вміння, а також вивчати досвід своїх колег у країні та за кордоном. Викладачі-хореографи можуть обговорювати та відбирати найцікавіші матеріали для дистанційного навчання студентів-хореографів, створювати інтернет-групи (спільноти), в яких активно можна ділитись досвідом хореографічної діяльності (Мерлянова, 2021).

Доцільно відзначити, що дистанційне вивчення хореографічних дисциплін не може замінити традиційні практичні заняття з обов'язковим відвідуванням. Безперечно, така думка виправдана, якщо розглядати дистанційні курси як повну заміну реальних занять. Проте, якщо дивитися на дистанційне навчання як на доповнення до очного навчання, то стає зрозумілим головне завдання навчання за напрямом «Хореографія». Вивчення питань впровадження дистанційного навчання в системах професійної підготовки хореографів дозволило виявити такі основні перешкоди (Медвідь, 2018): відсутність матеріально-технічної бази для проведення дистанційного вивчення хореографічних дисциплін; відсутність систематичного контролю за ходом роботи, неорганізованість процесу; відсутність відповідних навичок ІКТ у викладачів; хибна думка викладачів про те, що слід повністю відмовитися від очного навчання на користь дистанційного навчання; викладачі загалом неохоче приділяють свій час оволодінню навичками ІКТ та створенню дистанційних кур-

сів; нерозуміння викладачами ефективності використання засобів ІКТ у навчальному процесі.

Навчальні програми з хореографічних дисциплін дуже важко проводити дистанційно. Це особливо складно в тих напрямках, де здобувачам освіти потрібно отримати підтримку, виправити помилки, пояснити матеріал і вчитися практично, технічно та систематично.

Доцільно відзначити, що велику роль у дистанційному вивченні хореографічних дисциплін відіграє платформа Moodle, за допомогою якої усі викладачі та здобувачі освіти можуть онлайн переглядати навчальні матеріали, плани стажування, самостійні завдання, відеоматеріали тощо. Онлайн-чат і дискусійні форуми на основі платформи Moodle також використовуються для вивчення хореографічних дисциплін.

Разом з тим, для вивчення хореографічних дисциплін викладачі користуються спільним спілкуванням у Viber, у кожного є групи за дисциплінами. Обізнаність із сучасними формами організації дистанційної освіти та щоденний аналіз в умовах, продиктованих реальними подіями, робить зручним процес праці зі студентами-хореографами на реальних заняттях за допомогою відеозв'язку у Viber, Messenger у Facebook та мобільних додатків в Instagram, режиму відеоконференцій Zoom (Тараненко, 2020).

Наприклад, вивчаючи сучасний джазовий танець онлайн, викладач може переглядати всю групу студентів, щоб виявити й проаналізувати помилки у виконанні рухів і комбінацій, а також проаналізувати та вивчити новий матеріал у цій сфері. Викладачами широко також застосовується проведення різних типів опитувань та тестів за допомогою програм Google Forms, Survio та Kahoot щодо систем дистанційного оцінювання. Для підвищення ефективності самостійної роботи здобувачі освіти використовують також навички групових проектів. Технологія дистанційного навчання надає можливість забезпечити доступну безперервну освіту протягом усього життя. Зараз є багато можливостей для саморозвитку як онлайн, так і офлайн.

Досліджуючи дане питання, неможливо залишити без уваги негативні фактори дистанційного навчання при вивченні хореографічних дисциплін. Як було вище зазначено, мистецтво хореографії передбачає колективну працю. Чим більше виконавців рухаються в єдиному чіткому ритмі, філігранно виконуючи танцювальні рухи з абсолютною точністю, тим вражаючим буде вплив на глядача. Досконале володіння танцюристами технічною та акторською майстерністю ство-

рює неперевершені зразки хореографічних дуетів, тріо, квартетів, різноманітних танцювальних номерів малої та великої форми. Тому, дуже важливим аспектом при підготовці хореографа є не тільки оволодіння виконавськими навичками, але й систематична партнерська робота, яка виховує чіткість та синхронність виконавства. Зрозумілим є й той факт, що для оволодіння професією, студенту-хореографу потрібне спеціально облаштоване приміщення. За умовами техніки безпеки, приміщення повинно бути просторим задля широкої амплітуди виконання, мати спеціалізовану підлогу, бажаним є наявність дзеркала та опори для виконання танців. Нажаль, більшість здобувачів освіти не має таких умов, житлова площа не пристосована для занять, а орендувати приміщення не всім вдається, особливо в невеличких селищах (Мерлянова, 2021).

Дуже часто без особистого контакту з викладачем майбутньому фахівцю з хореографії важко зрозуміти, як систематично і грамотно вивчати танцювальні пози, як досягти досконалості у виконанні. У підготовці хореографів «навчання тут і зараз» настільки ж важливе, як і демонстрація та пояснення викладачів, виконання здобувачами освіти та отримання миттєвих коментарів і рекомендацій щодо вдосконалення їх виконавської майстерності. Оскільки підготовка хореографів пов'язана з анатомією тіла, на занятті завжди присутній тактильний контакт, коли викладач може особисто показати здобувачу освіти, як працює опорно-руховий апарат, як вміло ним користуватися, як уникнути пошкоджень і травм.

Тому використання ІКТ та дистанційних навчальних курсів під час вивчення хореогра-

фічних дисциплін у підготовці хореографів дає багато переваг: зацікавленість здобувачів освіти завдяки використанню методів і форм, які є унікальними для навчання, але звичними для сучасного повсякденного життя; формування відразу кількох компетенцій; надання форми дистанційного навчання з повним набором навчального матеріалу із можливістю зворотного зв'язку. Це сприяє вдосконаленню таких особистих якостей здобувачів освіти, як відповідальність, чесність, адаптивність і контактність, ініціативність, організаторські здібності, командна робота, дослідницькі здібності та толерантність (Медвідь, 2018).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Хореографічне мистецтво вражає, емоційне та неперевершене завдяки синхронній масовості, акробатичним елементам і підтримці, колективному ритмічному звучанню. Всього цього можна досягти лише шляхом систематичних групових занять під суворим контролем викладача та поступового досягнення результатів. Вивчаючи хореографічні дисципліни у дистанційному форматі, зауважимо, що дистанційне навчання допомагає тренувати зосередженість, увагу, стійкість, майстерність, цілеспрямованість, організованість, якість та ефективність танцю, наполегливість до розширення кругозору та набуття особистих професійних якостей. Використання технологій дистанційного навчання у професійній підготовці здобувачів освіти спеціальності «Хореографія» відкриває доступ до нетрадиційних джерел інформації, сприяє розвитку навичок самостійної роботи та відкриває абсолютно нові можливості для самовираження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кафедра культурології та мистецької освіти. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. URL: https://dspu.edu.ua/pedagogical/?page_id=94
2. Медвідь Т. А. Дистанційні курси в системі фахової підготовки хореографів: доцільність і проблеми застосування. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2018. № 18. С. 124–134.
3. Мерлянова О. А. Дистанційна хореографічна освіта як форма навчання. *Інформаційні комунікації в культурі та мистецтві*. 2021. С. 146–149. URL: http://libs.mfknukim.mk.ua/bitstream/123456789/1793/1/%D0%9C%D0%B5%D1%80%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0_146-149.pdf
4. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 359. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/024-choreografia-M.pdf>
5. Про затвердження стандарту фахової перед вищої освіти за спеціальністю 024 «Хореографія»: наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 08.06.2021 р. № 408. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/06/23/024.Khoreohrafiya.23.06.pdf>
6. Тараненко Ю. П. Особливості застосування технологій дистанційного навчання у фаховій підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності «Хореографія». *Організаційно-практичні засади розвитку цифрового освітнього простору закладу освіти*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Київ: ДЗВО «Ун-т менеджменту освіти», 2020. С. 131–134.

REFERENCES

1. Kafedra kulturolohii ta mystetskoï osvity. Drohobyt'skyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Ivana Franka. [Department of cultural studies and art education. Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobyt'sk]. URL: https://dspu.edu.ua/pedagogical/?page_id=94 [In Ukrainian].
2. Medvidj, T. A. (2018). Dystantsiini kursy v systemi fakhovoi pidhotovky khoreohrafiiv: dotsilnist i problemy zastosuvannia. [Distance courses in the system of professional training of choreographers: expediency and problems of application]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia. – Problems of modern teacher training*, 18, 124–134 [In Ukrainian].
3. Merljanova, O. A. (2021). Dystantsiina khoreohrafichna osvita yak forma navchannia. [Distance choreographic education as a form of education]. *Informatsiini komunikatsii v kulturi ta mystetstvi. – Information communications in culture and art*, 146–149. URL: http://libs.mfnukim.mk.ua/bitstream/123456789/1793/1/%D0%9C%D0%B5%D1%80%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0_146-149.pdf [In Ukrainian].
4. Pro zatverdzhennia standartu vyshchoi osvity za spetsialnistiu 024 «Khoreohrafiia» dlia druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity: nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 04.03.2020 r. № 359. [On the approval of the standard of higher education in specialty 024 «Choreography» for the second (master's) level of higher education: order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 03.04.2020 № 359]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/024-choreografia-M.pdf> [In Ukrainian].
5. Pro zatverdzhennia standartu fakhovoi pered vyshchoi osvity za spetsialnistiu 024 «Khoreohrafiia»: nakaz Ministerstva kultury ta informatsiinoi polityky Ukrainy vid 08.06.2021 r. № 408. [On the approval of the standard of professional pre-higher education in specialty 024 «Choreography»: order of the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine dated 06/08/2021 № 408]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/06/23/024.Khoreohrafiya.23.06.pdf> [In Ukrainian].
6. Taranenko, Ju. P. (2020). Osoblyvosti zastosuvannia tekhnolohii dystantsiinoho navchannia u fakhovii pidhotovtsi zdobuvachiv vyshchoi osvity spetsialnosti «Khoreohrafiia». [Peculiarities of the use of distance learning technologies in the professional training of students of higher education majoring in «Choreography»]. *Orhanizatsiino-praktychni zasady rozvytku tsyfrovoho osvitnoho prostoru zakladu osvity: zb. mater. Vseukr. nauk.-prakt. internet-konf. Kyjiv: DZVO «Un-t menedzhmentu osvity»*, 131–134 [In Ukrainian].